ЗМІСТ

Введення в спецкурс 8

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Модуль 1

Загальнотеоретичні проблеми кримінального права в дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених

Тема 1.1. **Соціально-економічні та політичні проблеми як підґрунтя виникнення кримінально-правових проблем протидії сучасній злочинності** 21

1.1.1. Зростання традиційних та поява нових складів злочинів у КК України – виклик перехідного періоду чи закономірні неперехідні наслідки соціально-конфліктної природи корисливо-накопичувальної моделі сучасних суспільних відносин 21

1.1.2. Нові, раніше не відомі в Україні, склади злочинів: соціально-економічний та технологічний комплекс причин їх виникнення 27

1.1.3. Виклики нової злочинності та проблеми кримінального права в умовах глобалізації з позиції українських вчених-правників 32

Запитання і завдання для самоконтролю 37

Рекомендована література 38

Тема 1.2. **Проблеми теорії, методології та гносеології у кримінально-правових дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених** 40

1.2.1. Проблеми методології кримінально-правових досліджень, гносеологічне та соціально-правове значення складу злочину 40

1.2.2. Лібертарно-юридичне розуміння сутності кримінального права, співвідношення верховенства права і верховенства закону та деякі інші сучасні концепції щодо окремих інститутів кримінально-правової науки 47

1.2.3. Проблеми розуміння сутності об'єкта злочину в контексті сучасної доктрин кримінального права 55

Запитання і завдання для самоконтролю 60

Рекомендована література 61

Тема 1.3. **Дослідження проблем Загальної частини кримінального законодавства в роботах вітчизняних та російських вчених** 62

1.3.1. Характеристика проблем Загальної частини кримінального законодавства, кримінально-правового ризику, тлумачення

оціночних категорій кримінального закону в дослідженнях вчених-юристів 62
1.3.2. Дослідження понять «співучасть у злочині» та «причинний зв'язок», «необхідна оборона», «темпоральна дія проміжного закону», «звільнення від покарання» в публікаціях українських та російських вчених 68
1.3.3. Дослідження проблеми взаємообумовленості санкцій та категорій злочинів, інституту примирення винного і потерпілого, подвійної форми вини у роботах українських та російських вчених 73
Запитання і завдання для самоконтролю 80
Рекомендована література 81

Модуль 2

Актуальні проблеми романо-германської, англо-американської та міжнародної систем кримінального права в контексті їх еволюції та тенденцій імплементації в кримінальне законодавство України

Тема 2.1. **Проблеми кодифікації кримінального законодавства країн континентальної Європи та імплементації норм міжнародного кримінального права в законодавство України** 83
2.1.1. Проблеми імплементації норм міжнародного кримінального права в законодавство України 83
2.1.2. Проблеми кримінального законодавства країн традиційно-формалізованої романо-германської системи права та проблеми гармонізації з ним кримінального законодавства України 90

Тема 2.2. **Тенденції та перспективи формалізації та кодифікації кримінального законодавства прецедентної та міжнародної конвенційно-договірної системи права** . 97
2.2.1. Тенденції щодо формалізації кримінального права в країнах з традиційно-прецедентною системою права 97
2.2.2. Формування Загальноєвропейського міжнародного кримінального законодавства 106
Запитання і завдання для самоконтролю 108
Рекомендована література 110

Модуль 3

Основні проблеми загальної частини кримінального законодавства України за результатами досліджень українських компаративістів

Тема 3.1. **Компаративісти України про проблеми прогалин у Загальній частині КК України: шляхи, засоби та перспективи їх розв'язання** 111
3.1.1. Інститути та окремі положення Загальної частини кримінального законодавства країн континентальної Європи

і СНД, яких, на думку українських компаративістів, немає в Кримінальному кодексі України 111
3.1.2. Розв'язання проблеми прогалин шляхом внесення доповнень до КК України..... 119
3.1.3. Судовий прецедент як засіб розв'язання проблем прогалин та суперечностей кримінального законодавства: аргументи «за» і «проти» 128
Запитання і завдання для самоконтролю..... 135
Рекомендована література..... 137

Тема 3.2. **Компаративісти України про кримінальну відповідальність юридичних осіб за кримінальним законодавством країн континентальної Європи: аргументи та контраргументи щодо її впровадження у Кримінальний кодекс України** 139
3.2.1. Суб'єкт злочину за кримінальним законодавством різних країн. 139
3.2.2. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: аргументи «за» і «проти» 142
3.2.3. Особливості «покарання» юридичних осіб за кримінальним законодавством окремих країн..... 146
3.2.4. Методологічні, етимологічні та праксеологічні засади покарання чи накладення адміністративного стягнення на юридичних осіб..... 149
Запитання і завдання для самоконтролю..... 156
Рекомендована література..... 156

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Модуль 4

Загальнотеоретичні і прикладні проблеми Особливої частини кримінального законодавства України

Тема 4.1. **Загальнотеоретичні проблеми Особливої частини Кримінального кодексу України за дослідженнями українських учених** 158
4.1.1. Новий Кримінальний кодекс України: проблеми термінології та правозастосування..... 158
4.1.2. Чи став кримінальний закон більш гуманним з прийняттям нового КК України, в контексті принципу гуманізму 163
4.1.3. Статус арбітражного керуючого в КК України: проблеми та шляхи їх розв'язання..... 165
Запитання і завдання для самоконтролю..... 168
Рекомендована література..... 169

Тема 4.2. **Проблеми вдосконалення правового врегулювання окремих складів злочинів** 170
4.2.1. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення виборчого права у контексті правових позицій Європейського суду з прав людини 170

4.2.2. Проблеми врегулювання складу злочину про екоцид: вітчизняне та зарубіжне законодавство ... 173
4.2.3. Проблеми кримінальної відповідальності за насилля в сім'ї та торгівлю людьми ... 176
4.2.4. Проблеми розмежування одержання хабара від проявів корупції та невиконання службовою особою своїх повноважень і обов'язків ... 180
4.2.5. Проблеми кримінально-правової систематизації злочинів проти правосуддя ... 184
Запитання і завдання для самоконтролю ... 186
Рекомендована література ... 186

Тема 4.3. **Проблеми кримінально-правового врегулювання економічних злочинів та злочинів у сфері економіки** 187
4.3.1. Економічні злочини та злочини у сфері економіки в контексті пропозицій виділення в окремий розділ КК України злочинів у сфері підприємницької діяльності ... 187
4.3.2. Чи можливе виділення злочинів у сфері підприємницької діяльності в окремий розділ КК України? ... 197
4.3.3. Проблеми визначення кількісних і вартісних ознак предмета посягання на злочин у сфері економіки ... 200
4.3.4. Проблеми визначення матеріальної шкоди при здійсненні злочинів у сфері господарської діяльності ... 204
4.3.5. Проблеми нарахування доходу при вчиненні злочину про порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю, коректності назви ст. 233 КК України щодо емісії чи випуску цінних паперів, а також кримінально-правової охорони банківської таємниці ... 206
Запитання і завдання для самоконтролю ... 214
Рекомендована література ... 214

Тема 4.4. **Податкові злочини, легалізація доходів злочинного походження та злочини у сфері митної справи: проблеми кримінально-правової кваліфікації** ... 216
4.4.1. Податкове планування та незаконне зменшення податкових зобов'язань: співвідношення та проблеми розмежування ... 216
4.4.2. Проблеми кваліфікації податкових злочинів ... 219
4.4.3. Легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом та ухилення від сплати податків: співвідношення та проблеми кваліфікації ... 223
4.4.4. Кримінальне законодавство СНД про злочини у сфері митної справи ... 225
Запитання і завдання для самоконтролю ... 228
Рекомендована література ... 228

Тема 4.5. **Проблеми кваліфікації злочинів у сфері використання ЕОМ, комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку** 229
4.5.1. Особливості кваліфікації злочину зі створення, розповсюдження і збуту програмних чи технічних засобів (ст. 361^1 КК України) ... 229

4.5.2. Проблеми розмежування несанкціонованого втручання в роботу ЕОМ та несанкціонованих дій з інформацією, що обробляються в ЕОМ 231
Запитання і завдання для самоконтролю..... 234
Рекомендована література..... 234

Модуль 5

Поточні проблеми теорії, методології, правотворчої і правозастосовчої практики кримінального права України, Європейських країн, ООН, РЄ, країн ЄС та СНД

Тема 5.1. **Поточні проблеми теорії, методології та практики кримінального права України** 237
Тема 5.2. **Поточні проблеми теорії, методології та практики кримінального права ООН, РЄ, країн ЄС та СНД** 237
Тема 5.3. **Поточні проблеми та межі імплементації норм міжнародного кримінального права в законодавство України** 237
Тема 5.4. **Поточні проблеми вдосконалення КК України** 237
Тема 5.5. **Поточні проблеми систематизації кримінального права ООН, РЄ, країн ЄС та СНД** 237

Методичні матеріали до спецкурсу «Актуальні проблеми кримінального права»

Програма навчального курсу «Актуальні проблеми кримінального права»..... 238
Методичні вказівки щодо форм, структури та змісту домашнього завдання і аудиторної самопідготовки студентів до семінарських занять за модульно-рейтинговою системою навчання 244
Методика формалізації модульно-рейтингової системи оцінювання знань та активності студентів 247